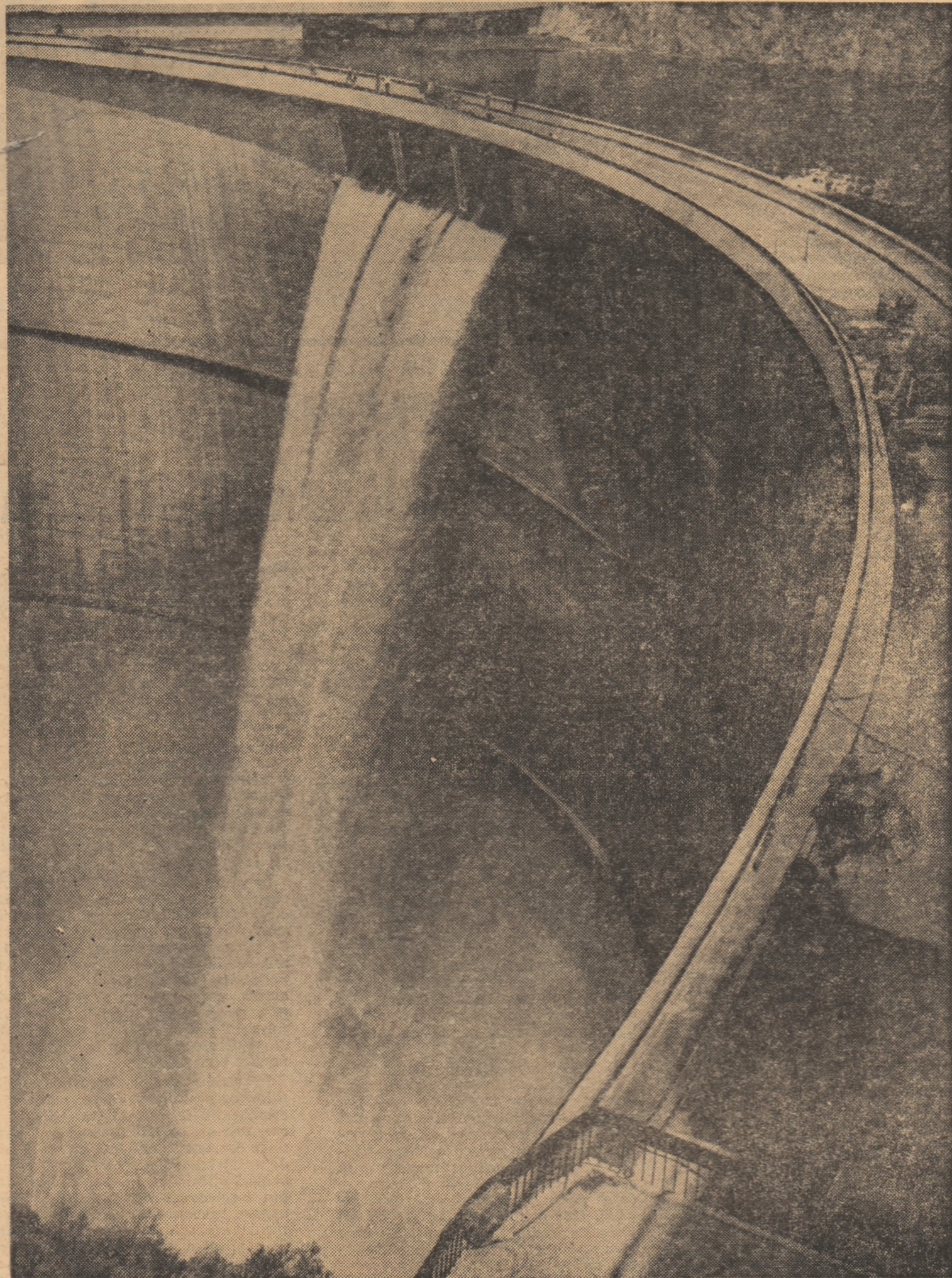


ALBINA

REVISTA SĂPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

NUMĂRUL 51 (1147) ♦ ANUL 73 ♦ SERIA II ♦ JOI 18 XII 1969 ♦ 8 pag. 25 bani



Aur alb pe Argeș

Drumul belșugului

În zilele de 10-13 decembrie a.c. au avut loc lucrările Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român. Plenara a dezbătut proiectul planului de stat de dezvoltare a economiei naționale și proiectul bugetului de stat al Republicii Socialiste România pe anul 1970. La încheierea lucrărilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o amplă cuvîntare, publicată de presă, împreună cu Comunicatul Plenarei Comitetului Central al Partidului Comunist Român, care arată că Plenara a analizat și propunerile Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, cu privire la majorarea pensiilor tărănilor cooperatori, stabilind că, cu începerea de la 1 ianuarie 1970, pensiile vor crește cu 50—80 la sută.

În cuvîntarea sa, secretarul general al partidului a arătat succesele obținute de poporul român în activitatea economică, socială și culturală.

„În realizarea marilor sarcini stabilite pentru 1970 — a su-

(Continuare în pag. a 2-a)

BUNĂ SEARĂ, TOVARĂȘE PRIMAR

de ION BANUȚA

Tot ogorul l-am brăzdat
și tot lacrimi am vărsat
n-au ieșit nici pînă, nici griu
numai lacrimi pînă-n briu...

Azi e soare. Ar putea să fie, de astă dată, luna Noiembrie. Pămîntul, — de-o veșnicie se pregătește de meditația lui milenară. Aceeași foarte de demult poveste. Ce repede trece timpul, venerabile tovarășe primar! Știu. Știu totul. Ai intrat aproape singur în viltoarea marelui nostru timp din acea mare cauză a setei Tale de dreptate, de adevăr, răsturnată în traiectoria plină de lumini și de umbre a Măriei-Sale Soarele. Parcă ieri a fost aceea întîlnire, istorică, în Anul 1962, cînd am avut marea onoare de a moșteni de-a pururi tot pămîntul României, cînd ne-a dat „Bună ziua”, însuși marele Arghezi. Dar, stimată tovarășe primar, noi doi ne-am înțeles să peregrinăm într-un fel-altfel prin ani.

Deci, sîntem în... Anul 2000. Eu știu, ai fost numit, ales, și paraales, anticipat aplaudat, primar al comunei „Răscala visului” din Țara lui Mihai Viteazul și a comuniștilor, într-o clipă de răscruce, în acea clipă splendidă și dramatică a înălțării noastre în viitor. Eu știu pe de-a rostul tot sbuciumul Tău primare, de cînd ți-a fost aruncată pe umeri acea răspundere aproape înimaginabilă, greutățile ce ți s-au ivit în cale ca a-

Cronica unui greier

proape niște piscuri himalaieiene, abrupte, ascunse, neștiute, și uneori mult prea dușmănoase, în drumul pe care Țara și l-a propus într-un urmat spre înălțarea ei.

Tu, primare frățioare, ai oficiat, chiar fără să știi, prin devenire, din acel amvon negru, mai negru decît neagra noapte: „tot ogorul l-am brăzdat”, și-ai cules „numai lacrimi pînă-n briu” după însuși cîntecul făcut tot de unul dintre ai Tăi printre florile cîmpului foarte furat de Măria-Sa rechînul moșier.

Vai! Cum trece timpul! Cîte veri ne-au încins, cîte ierni ne-au înghețat singele în vine. O! Primare, frățioare! E Anul 2000, Comuna unde Tu ai fost primar este în delir. Case, parcă boierești, se înșiră de la Apus la Răsărit, de la Miază-noapte la Miazăzi. Străzi. Trotuare. Școli. Cinematografe. Teatre. Libații. Nu-ți mai explic acest ultim cuvînt, fiindcă în România, în Anul 2000, îl vom ști toți.

O! Primare, frățioare... Cum trece timpul! Noi doi ne aflăm acum în loja de argint a timpului nostru serbind „Recolta de aur”, în România comunistă. Sub domnia Ta, în Comună, tu vei fi, nu te superi, numai un dram de învirtură din, să zicem, culoarea horei coșbuciene, întru zenitul anilor de foc.

— Frumoasă a fost, primare, frățioare, viața noastră! Unică. De neuitat. Da! Acum, în Anul 2000, ne vom despărți. Îmi pare rău. N-am inventat încă prelungirea vieții pînă la ani 500, așa că nolens-volens... Eu, Tu, primare, ne-am îndrăgostit de acest formidabil răsîm, întrecîndu-l poate și pe Pygmalion, întru îndrăgostirea-i fără de margini de statuia zămislită de el însuși. Dar... Apropo de statuie. Propun guvernului Republicii Comuniste România să-ți înalțe o statuie în Comuna „Cîmpul pînii”, ce se află într-un fermecător colț al Universului. O statuie... Mai statornică decît piatra. Mai înaltă decît văzduhul. Mai adîncă decît miezul pămîntului.

La revedere.

UN SFERT DE ORĂ

CU MARIA FANACHE, PREȘEDINTA COMITETULUI

PENTRU CULTURĂ ȘI ARTĂ AL JUDEȚULUI SIBIU

Consistența problemelor discutate și amabilitatea interlocutoarei au făcut ca tradiționalul titlu al acestei rubrici „Un sfert de oră cu...” să fie cu mult depășit.

Sibiul a inițiat în ultimii ani o manifestare culturală de amploare — „Cibinul”. Ne-ar interesa însă care este activitatea culturală cotidiană din cuprinsul județului și preocupările Comitetului în această direcție.

Stilul de muncă al Comitetului nu este adaptat numai pentru manifestări de amploare. „Cibinul” poate fi socotit o explozie dar activitatea noastră este permanentă, la o tensiune continuă. Cunoșcând aspirațiile oamenilor spre cultură am inițiat încă de anul trecut o vastă acțiune de transfer a artei culte spre sate. Anul acesta acțiunea s-a conturat și o vom aplica experimental în șapte comune sub denumirea de „Tribuna Astei”. Timp de o lună se deplasează în aceeași comună filarmonică, teatrul și brigăzi științifice.

În zilele în care am luat acest interviu „Tribuna Astei” a fost prezentă la Micăsasa și Cristian. La Micăsasa, cu prilejul deschiderii expoziției de fotografii „Columna lui Traian”, doi profesori sibieni au susținut un colocviu însoțit de diapozitive despre războaiele daco-romane și cultura Daciei, după care a rulat filmul „Columna”. La Cristian, „Tribuna Astei” a programat un spectacol al teatrului de păpuși din Sibiu și o întâlnire între locuitorii comunei și lectorii ai comisiei județene pentru răspândirea cunoștințelor culturale-științifice pe teme de astronomie.

În afara acestei acțiuni care vizează un număr limitat de comune, ce ați prevăzut pentru învierea vieții culturale a satelor?

— Pe de o parte reînvierea unor străvechi obiceiuri ce vor îmbrăca haine noi cum este, de pildă, „Ceata junilor” la Săliște, iar pe de altă parte vom pune accent pe sezători. Nu însă ca loc de casă, ci la aceste sezători să intre învățătorii și medicul pentru a discuta probleme de morală, de familie și atitudine față de muncă.

— Care este după părerea dumneavoastră factorul determinant care asigură succesul activității culturale?

— Omul, activistul cultural cu puterea sa de pătrundere a necesităților spirituale ale comunei. Formarea conștiințelor se face la temperatură înaltă. Acest lucru a fost înțeles în multe locuri, de exemplu la Tilmaci, Slimnic, Gura Riului și Nocih. La Ocna Sibiului însă, fostul director de cămin s-a dezinteresat de viața culturală, aceasta trăind numai prin formațiile artistice existente.

— Pentru că ați adus vorba despre activitatea artistică, ce face școala populară de artă pentru pregătirea cadrelor necesare?

— În forma ei actuală de organizare nu ne este de un mare ajutor. De aceea, am inițiat secții externe care își desfășoară cursurile în comună. Așa am reușit să scoatem din amoniteală fanfarele care odinioară duceau faima județului nostru. Și tot pentru stimularea lor, se desfășoară anual un concurs.

Dintre celelalte secții externe vreau să mai amintesc Avrigul unde Maria Spiridon predă, cu bune rezultate, un curs de croitorie.

— Și o ultimă întrebare: cum sînt pregătite căminele culturale pentru sezonul alb?

— Din punct de vedere material — bine, căutăm însă ca și ambianța să fie mai plăcută.

A. C.



Găteala capului în Oaș

PLEDOARIE

PENTRU BRIGADA ȘTIINȚIFICĂ

În curînd se vor împlini 15 ani de la acea duminică de toamnă cînd un grup de intelectuali din orașul Sighet poposea cu hărți și planșe, cu aparate de laborator în comuna Săpînța. Atunci, la Săpînța, pe platurile maramureșene, s-a născut inițiativa brigăzii științifice.

Au trecut 15 ani de atunci. Multe inițiative și forme ale muncii culturale, bune și utile la vremea lor, au fost depășite, în decursul acestor ani de evoluție, de exigențele spirituale ale satului nostru contemporan, dar brigada științifică și-a menținut atractivitatea, a rămas una dintre formele eficiente de răspîndire ale științei și culturii mult îndrăgite atît de săteni cît și de intelectuali.

În ultima vreme, s-au făcut auzite voci care au încercat să pună la îndoială virtuțile ei, invocînd răspîndirea televizorului și a altor mijloace moderne la sate. Dar păreriile despre anacronismul brigăzilor științifice s-au răspîndit mai ales acolo unde și-au făcut loc formalismul, birocracia, goana cu orice preț după cifre.

Întrebări confectionate de unii directori, fără consultarea sătenilor, trimiterea unor brigăzi la sate în urma unei mobilizări de ultimă oră, în localități unde nici nu erau așteptate și alte procedee asemănătoare, au transformat nu o dată dialogul viu, interesant și atractiv ce caracterizează manifestările brigăzii, într-o acțiune sterilă, lipsită de sens, văduvită de calitățile care l-au asigurat afirmarea în activitatea culturală. Dar aceste procedee n-au precumpănit și n-au caracterizat activitatea brigăzilor.

Urmărind măsurile întreprinse în câteva județe în vederea sezonului cultural din iarnă se constată o preocupare, o grijă deosebită pentru îmbunătățirea și intensificarea activității brigăzilor științifice în această perioadă. În unele locuri se semnalează și inițiative frumoase.

Așa, bunăoară, în județul Bihor, paralel cu preocupările pentru activitatea brigăzilor științifice „clasice” întîlnim și preocupări pentru organizarea unor brigăzi profilate pe anumite domenii ale științei. Nu de mult a luat naștere aici o brigadă astronomică. Brigada este condusă de lectorul universitar Nicolae Lungu și din componența ei mai fac parte trei profesori de fizică și matematică de la liceele din Oradea. Întîlnirile pe care brigada le-a avut cu sătenii din Tinăud, Tulca,

Bulz, Sirbi, și din alte localități s-au desfășurat ca manifestări științifice complexe și de amploare. În cadrul lor, participanții au putut viziona filme științifice ca: Locul nostru în Univers, Dialog cu stelele. Ei au avut, de asemenea, prilejul să urmărească Luna și cerul cu lunetele astronomice aduse de brigadă. În județul Bihor activează cu mult succes și o brigadă muzeistică formată din muzeografi de la Muzeul județean. Ea răspunde la întrebările sătenilor privind trecutul așezărilor bihorene, îi informează despre noile descoperiri arheologice de pe meleagurile Crișului. Brigada prezintă, în cadrul întîlnirilor, exponate și piese de la muzeu.

În planul de măsuri pentru perioada de iarnă a Comitetului de cultură și artă din județul Constanța întîlnim preocupări similare. Se prevede organizarea (cu sprijinul consiliului științific al Planetariului din Constanța) unei brigăzi astronomice, precum și a altor brigăzi pe profile speciale: brigăzi formate din specialiști în diferite domenii ale agriculturii, din istorici, medici etc.

În ultima vreme, datorită condițiilor create de reorganizarea administrativ-teritorială a țării, a creșterii atribuțiilor comunei, (pe raza unei comune există azi circa 50—80 de intelectuali) au luat naștere și brigăzi științifice comunale. Formate din intelectuali din localitate care cunosc preocupările și cerințele culturale ale sătenilor ele desfășoară în general o muncă rodnică. Dar în unele locuri aceste brigăzi au încă o activitate destul de sporadică și cu o slabă eficiență. Parte din aceste slăbiciuni izvorăsc din obișnuința de a aștepta să vină conferențieri și brigăzi din capitala județului, parte sînt legate de probleme și greutăți de documentare.

Inițiativa luată anul trecut în județul Cluj de a se organiza periodic întîlniri între oameni de știință, profesori universitari și intelectuali de la sate, pentru a informa pe aceștia despre noile cuceriri și problemele actuale din diferite domenii ale științei a contribuit în bună măsură la îmbunătățirea răspîndirii științei și a activității desfășurate de brigăzile științifice comunale.

Sătenii așteaptă în această iarnă o intensă și bogată activitate din partea brigăzilor științifice pe care le vor primi cu multă dragoste.

I. RADU

(Urmare din pag. 1)

linia tovarășul Nicolae Ceaușescu — ne sprijinim pe o bază economică trainică și pornim totodată de la rezultatele bune obținute în acest an”.

E îmbucurător faptul că în 1969, producția industrială a crescut și că s-au fabricat multe produse noi, cu tehnicitate superioară. În agricultură, producțiile de porumb, floarea-soarelui și îndeosebi cea de fructe au crescut cu mult față de anul 1968. Deși condițiile climatice nefavorabile au determinat la unele culturi recolte mici, putem spune că, pe ansamblu, producția agricolă asigură hrana poporului și satisface nevoile economiei naționale.

Toate succesele dobîndite în acest an în dezvoltarea economiei noastre sînt rod al strădanilor clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității care înfăptuiesc politica marxist-leninistă a partidului, de modernizare și dezvoltare continuă a avuției naționale.

„Nu putem să nu menționăm însă faptul că în economia noastră au existat în acest an și o serie de neajunsuri atît în industrie, cît și în agricultură”, a spus tovarășul Ceaușescu. Și în continuare, a arătat o seamă de lipsuri precumite de o slabă organizare și de mari deficiențe în munca de aprovizionare cu materii prime. În agricultură s-au manifestat neajunsuri în munca or-

DRUMUL BELȘUGULUI

ganelor agricole, a tovarășilor care au îndrumat și condus activitatea în acest sector și care au generat repercursiuni negative asupra îndeplinirii planului de sporire a producției agricole.

„Trebuie spus — a subliniat secretarul general al partidului — că în comparație cu alte țări obținem încă producții insuficiente, chiar în întreprinderile de stat agricole, care dispun de terenuri bune, de mijloace tehnice și îngrășăminte relativ îndestulătoare, de un număr mare de specialiști”.

În vederea îmbunătățirii muncii vor fi luate și în agricultură o serie de măsuri. Astfel, în 1970, se vor acorda agriculturii fonduri mai mari din bugetul statului. Agricultură va fi înzestrată cu încă 11.000 tractoare, dintre care 6.200 pentru lucrările în legumicultură, viticultură și pe terenurile în pantă. Va crește, de asemenea, cantitatea de îngrășăminte chimice. În cuvîntarea sa, tovarășul Nicolae Ceaușescu a atras atenția asupra necesității de a se lua măsuri în fiecare județ, în fiecare unitate agricolă în parte, în vederea folosirii tuturor posibilităților, pentru a se

mări producția în toate ramurile de activitate. În legumicultură, în zootehnie, avem toate premisele să obținem succese chiar în anul ce vine. O atenție deosebită trebuie acordată irigațiilor, atît în ce privește sistemele mari de irigație, cît și cele de interes local.

O preocupare deosebită a fost acordată și problemei îmbunătățirii condițiilor de trai al oamenilor muncii de la sate. Se prevede ca în anul viitor veniturile bănești ale țărănimii să crească cu 1,3 miliarde lei. Potrivit hotărîrilor Congresului al X-lea, recenta plenară a Comitetului Central a aprobat ca încă din anul 1970, să fie majorate pensiile țăranilor cooperatori. Prin aceste majorări, țăranii cooperatori pensionați vor primi în plus aproape 390 milioane lei. În afara sumelor pe care le primesc de la Casa de pensii, ei vor beneficia în continuare de ajutorul social acordat de cooperativă și de lotul de pămînt pe care îl au în folosință conform statutului cooperativei agricole de producție.

S-au luat și se vor lua și alte măsuri de cointerese a țăranilor cooperatori, în vederea participării mai intense la muncă, pentru a contribui mai bine la dezvoltarea și întărirea cooperativei agricole. Pentru punerea în practică a acestor măsuri, e necesar ca fiecare cooperativă să-și întărească eforturile, să lucreze cu mai multă avînt. Aceasta pentru binele lor și al tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate, pentru a face mai mari pași, pe drumul belșugului.

CONȚINUTUL ETIC AL PROVERBELOR ROMÂNEȘTI

de GHEORGHE BERESCU

Dintre cele mai reprezentative creații spirituale ale poporului reflectate în proverbe, categoriile și valorile morale ocupă un loc central. Nu există sferă ale raporturilor dintre oameni în care creația populară să nu fi elaborat judecăți de valoare și de apreciere, idei despre bine și rău, sinteze de idealuri și atitudini despre om și rolul său, despre relațiile dintre oameni și despre necesitatea unor valori morale.

În seriile de proverbe românești care se referă la atitudinile, obiceiurile, normele și sentimentele morale se conturează trăsături definitorii ale eticii și totodată procesul complex, contradictoriu al progresului moral.

În primul rând, se impune analizei faptul că proverbele reflectă de regulă laturile esențiale ale relațiilor sociale și ale normelor de conduită.

În pofida aspectului concret, a faptului că emană din reflecții simple asupra vieții cotidiene, proverbele conțin elemente de generalizare și constanțe ale raporturilor și atitudinilor umane. Totodată, în proverbe deși întâlnim și construcții arbitrare, rupte de realitate, acestea nu își găsesc o sferă largă de circulație în condițiile sociale și spirituale ale societății noastre. Se păstrează și circulația proverbelor care conțin valori rezultate din cunoașterea îndelungată a vieții, elemente legitime care au atributele necesității, repetabilității și generalității. Forma lor literar-artistică nu contravine acestui conținut deoarece poporul n-a manifestat predilecție pentru jocul de cuvinte lipsit de sensuri.

Nu credem că exagerăm afirmând că în proverbe, ca și în investigația științifică, creatorii populari surprind cauzele care în mod necesar produc anumite efecte, cauzele unor atitudini și comportări morale. De aici și aria largă a circulației lor, interesul pentru ele ca pentru niște instrumente de gândire, de educare și de perfecționare a raporturilor umane.

O altă trăsătură definitorie a eticii proverbelor noastre o constituie claritatea, modul sugestiv și expresiv, convingător și viu în care înfățișează adevăruri a căror existență o scot în relief. Specialiștii au analizat pe larg construcția și stilul proverbelor arătând contribuția lor la formarea limbii, la gena creației culte. Pe lângă acestea, claritatea expresiilor este importantă pentru că valorile și principiile proverbelor să poată pătrunde în rândul unor largi categorii de oameni, să fie ușor însușite și reproduse ca argumente pentru determinarea unor atitudini înalte sau pentru eliminarea unor atitudini și comportări înalte.

În puține cuvinte proverbele concentrează observațiile a mii de oameni, acordul lor asupra a ceea ce este necesar pentru viața morală a societății.

În categoria acestor necesități, ponderea principală a proverbelor românești o deține reflecția asupra direcțiilor de bază ale progresului, surprinderea semnificației muncii, a activităților care condiționează rolul și statutul social al omului în cadrul muncii, obiectivitatea sa în acest proces, precum și perfecționarea etică a raporturilor sociale.

Atunci când hărnicia este definită sub diferite forme ca trăsătură de bază a moralității se are în vedere mai întâi o necesitate existențială a vieții fără de care societatea și omul nu pot exista și nu se pot dezvolta. Se exprimă astfel o latură imperativă și funcțional-formativă a eticii muncii. Când poporul spune „Muncim ca să trăim și trăim ca să muncim” nu face un simplu joc de cuvinte ci subliniază necesitatea muncii pentru viață și a vieții pentru a crea, pentru a făuri și a progresa, nu pentru a trăi degeaba ci a face ceva, a munci, a te afirma prin muncă, a lăsa prin munca ta, urmele existenței tale, ale personalității tale, ale urmelor tale. Dacă mari grupe de proverbe conțin o negare a muncii și a necesității ei, ele trebuie raportate la munca exploatată care împiedică atât satisfacerea nevoilor existențiale cât și a celor spirituale, de creație.

Condiționarea vieții de muncă este atât de categorică încât se afirmă că numai „cine lucrează, acela se cade să mănince” exprimând echitatea raporturilor sociale înscrise în programul comunist de construire a societății fără exploatare. Prin asemenea sentințe se resping în modul cel mai vehement trândăvia și exploatarea, încercarea de a trăi din munca altora.

Poporul ridică la rangul de principiu de viață munca și valorile ei, arătând lipsa de perspectivă a trândăviei. El spune în proverbe că „Lucrul lungeste viața, iar lenea o scurtează” că „Lucrul face sănătate, / Trândăvia tot păcate”. Este aici o atitudine de elagiu pentru muncă și de dispreț pentru viciile născute din trândăvie și exploatare.

În sfera luptei dintre nou și vechi proverbele nu escamotează nici dificultățile reale ale muncii. El nu idilizează greutățile afirmând că „Rădăcina e amară

In coșul gol nu-și fac șoarecii cuib.



Poți să tai lemne la capul lui.



Prostului nu-i stă bine dacă nu-i și fudul.

Fapta bună nu moare niciodată.

Lucrul face sănătate.
Trândăvia tot păcate.



Dacă prietenul tău este miere, tu nu umbla să-l măninci tot.

Ponderea laturilor existențiale nu o estompează pe cea culturală a muncii înscrise în idealul unei munci libere.

În legătură cu aceasta apare și un aspect tot așa de important. Proverbele românești, ca și cele ale altor popoare, abordează nu numai necesitatea muncii ci și elementele intelectuale și morale specifice diferitelor munci; găsim în ele o adevărată etică profesională și nu numai pentru îndeletnicirile agrare ci și pentru cele industriale și culturale.

În proverbele despre muncă, poporul înglobează activitățile practice imediate, dar nu le reduce la aceasta ci au în vedere rostul omului, conținutul etic-filosofic al muncii, gândurile și cultura care se nasc din muncă și o însoțesc permanent.

În elementele de ordin cultural ale muncii se desprind importante aspecte ale eticii profesionale generalizatoare.

În gândirea populară munca trebuie făcută în ordine, chibzuit, eficient. Reprezintă adevărate demonstrații ale necesității unei munci planificate asemenea maxime cum ar fi „Lucrul bine început, e pe jumătate făcut”, „Ordinea e cîștig de timp”, „Cel ce are rînduială, cruță multă osteneală” etc.

Poporul cere ca munca să aibă un scop, o eficiență practică, o utilitate. El afirmă pe bună dreptate în proverbe că „și păianjenul țese dar din pinza lui nu se fac haine” demonstrând că nu prețuiește efortul luat în sine. În același timp, în legătură cu munca, cu sensul ei educativ formativ, proverbele surprind lupta binelui cu răul, factorii care frânează etica muncii și pe cei care o vicleșcă. Este firesc deoarece lupta dintre nou și vechi este o lege universală a progresului, ea domină și procesul de judecare, de apreciere și de considerare a valorilor muncii în gândirea populară.

Prieteni noi să-ți faci, dar d-ai bătrini să nu te lași.

Un singur dușman e destul să dărime ce au lucrat o mie de prieteni.



Inghite cât poți mesteca.

Desene de NIC. NICOLAESCU

Cele rele să le scrii pe apa ce curge, iar cele bune în piatră să le sapi.

dar roadele sînt dulci” exprimînd astfel necesitatea triumfului noului și efectul său pozitiv.

Gama ideilor și atitudinilor etice, a valorilor și principiilor morale pe care le conțin proverbele noastre constituie o expresie a realismului cu care poporul o privit și privește viața, în complexitatea ei în dificultățile ce trebuie depășite. În același timp, proverbele exprimă tendința de luptă pentru afirmarea valorilor morale care contribuie la dezvoltarea omului, a îmbunătățirii raporturilor etice dintre oameni și la afirmarea prin mijloace umaniste a principiilor

Casa fără femeie e pustie pe dinăuntru;
Casa fără bărbat e pustie pe dinafară.

Aruncă binele tău în dreapta și în stînga și la nevoie ai să-l găsești.

unei morale înaintate, progresiste, apte să dea omului cîmp larg de afirmare în inițiativa, echității, spiritului creator și responsabil în muncă și în viață.

Atitudinile și valorile etice cuprinse în proverbele și zicătorile noastre sînt din acest punct de vedere nu numai tezaure de experiență ci și forțe active care concurează la educarea morală a oamenilor, la dezvoltarea conștiinței socialiste și la înnoirea raporturilor și normelor de conduită.

ATITUDINEA ARTISTICĂ

Se petrec în jurul nostru, în fiecare zi și aproape în fiecare ceas, o seamă de fapte legate direct de artă, de cultură, de sensibilitățile sufletului — de la spectacolul de film ori de teatru, de la vitrina librăriei și expozițiile cu tematică variată, până la expresiile arhitecturale noi și la circulația revistelor și lucrărilor de artă și cultură etc.

În mijlocul tuturor acestora, la care se adaugă emisiunile de radio și programele de televiziune, se definește cadrul estetic al vieții în care crește noua generație.

Problema pe care vrem să o punem astăzi în fața tuturor intelectualilor satelor și comunelor noastre, este atitudinea pe care aceștia o iau, sau trebuie să o ia, în fața actului permanent și progresiv de cultură și artă.

Una din concluziile importante ale celui de-al X-lea Congres se referă la dăruirea în și mai mare măsură a competenței pentru înflorirea și răspindirea culturii și artei. Cei mai competenți, evident, că sunt aceia a căror formație profesională este dublată de un mare bagaj de cunoștințe culturale, artistice, acumulat din anii pregătirii lor. Aceștia sînt în primul rînd intelectualii: direc-

torii căminelor culturale, cadrele didactice și toți ceilalți ale căror preocupări se bazează pe o formație spirituală deosebită.

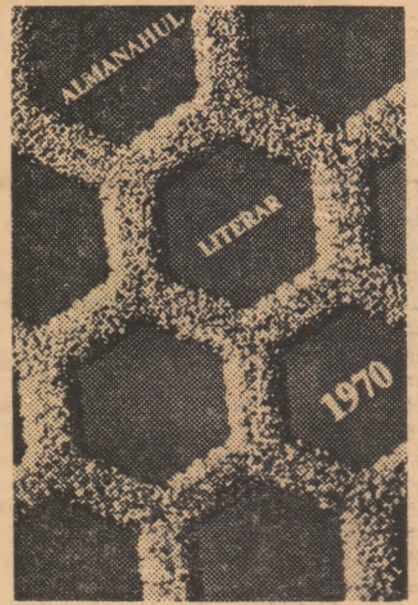
Cum valorifică, de pildă, un director de cămin cultural bagajul cunoștințelor lui profesionale? Răspunsul pare a fi simplu: prin aplicarea practică, de inițiativă, inspirată din acumulările spirituale proprii, plus acordarea lor la necesitățile și cerințele muncii de conducere a unei importante instituții de cultură. Evident, problema e în primul rînd de conștiință, de modul în care se înțelege această chemare spre răspindirea culturii și artei în lumea satelor, de felul în care acesta înțelege să-și facă datoria.

Din experiența noastră am constatat că acolo unde directorii căminelor culturale își înțeleg menirea, există și un climat favorabil de muncă și activitate, există o opinie și o atitudine clară față de actul artistic, de actul de cultură — ca de exemplu în comuna Vadu-Izei, Maramureș, director tov. V. Apan sau în comuna Vaideeni, Vilcea, director tov. V. Todoci. În locul unde conștiința și simțul datoriei lipsesc, unde totul se așteaptă să vină de „sus”, unde activitatea se face formal, birocratic, unde ușile cămînu-

lui cultural sînt mereu închise orl sălile destinate altor manifestări, nu numai că nu se poate vorbi de o opinie de masă, dar nici întrevădea o eficiență, o contribuție activă a acestor intelectuali în mijlocul poporului.

Directorul căminului cultural, și o dată cu el întreg activul cultural, trebuie să fie factorul prim al dinamizării activității, străduindu-se a crea și adînci o atitudine cît mai largă în rîndul tineretului, a sătenilor, a forurilor de conducere ale instituțiilor locale, față de bogățiile spirituale, de moștenire artistică și culturală, față de formele noi de activitate în cadrul vieții sătești actuale. Aportul directorului, intelectual capabil să conducă, să organizeze și să descopere valorile locale și din zonele apropiate, se cere a fi multilateral, eficace și constant spre a crea climatul cel mai bun desfășurării unei vieți artistice și culturale active. Aportul lui trebuie să fie un puternic exemplu în activitatea de înălțare spirituală, în crearea unei opinii de masă, cu precădere asupra tineretului — adică valorificarea socială a întregului său bagaj de cunoștințe realizat de formația sa intelectuală, căutînd neîncetat formele de activitate și organizînd acțiunile cele mai potrivite pentru îndeplinirea chemării sufletești, a sarcinilor și hotărîrilor privind perfecționarea metodelor de muncă și îmbogățirea continuă a variatelor forme de activitate culturală și artistică pe întreg cuprinsul țării.

BARUȚU T. ARGHEZI



Și-a făcut loc, în rafturile librăriilor, o carte soră bună cu cele 12 luni — fecioare ale calendarului românesc, pornite într-o horă de fluturi să întîmpine anul 1970.

Intitulată Almanah — almanachus este un cuvînt de origine latină, însemnînd calendar cuprînzător a felurite indicațiuni, povestiri, date și chiar cîntece despre viață, natură, fenomene și lucruri deosebite — această carte reflectă gîndul și preocupările oamenilor de condei, de artă și de adîncă simțire, îndreptate spre sufletul și conștiința fiecărui iubitor de slovă scrisă frumos, fiecărui tînr sau vîrstnic în inima căruia zvinește o tresărire artistică.

O CARTE
PE UN AN ÎNTREG:

ALMANAHUL LITERAR

E o carte de contact cu o serie de aspecte, conture și vibrații noi, valoroasă ca stil și concepție, bogată în conținut, atrăgătoare în felul în care e împărțit vastul ei cuprins.

E cartea și a fiecărui învățător și profesor al școlii de azi, în care atît cărturarul tînr, cît și bătrînul dascăl, găsește o mulțime de puncte de plecare spre îmbogățirea și înfrumusețarea conținutului lecțiilor lui cu copiii satului.

Proză și versuri, povestiri și reportaje, convorbiri, opinii de artă și cultură, documente și informații, fotografii rare, pagini literare unice, plus o serie de reproduceri de artă, alcătuiesc cele peste 400 de pagini ale acestui volum de sinteze contemporane. De la Eminescu, Brăncuși, Arghezi ori Tuculescu, Goga sau Blaga, de la inedite pagini de arhivă la secvențe cu valoare documentară privind aspecte și momente necunoscute ale vieții și creației unor scriitori, cărturari, artiști sau gînditori români din țară sau din străinătate — Panait Istrati, Ilarie Voronca, Victor Brauner, G. Uscătescu, Eugen Ionescu — și pînă la viguroasele expresii ale scriitorilor, artiștilor, filozofilor sau oamenilor de știință de azi, Almanahul literar este o succintă enciclopedie de substanță spirituală, dedicată anului 1970 și tuturor acelor care, răsfoindu-l, vor înțelege cît este de util să-l aibă în orice moment pe masa lor de lucru, în biblioteca personală. Almanahul literar oferă tuturor un material de informare extrem de prețios, ceea ce ne face să-l recomandăm cu căldură atît căminelor culturale cît și fiecărei biblioteci, fiecărui intelectual din satele, comunele și orașele țării.

B. T. A.

Fotografie de Mîos Pavlovic, intitulată „Către viață”, prezentată în cadrul Expoziției Iugoslave de fotografii artistice din Capitală



recomandată drept profesoară a școlii de muzică chiar de către inegalabila Maria Tănase...

— Prietenia cu care m-a onorat minunăta Maria Tănase reprezintă una dintre amintirile de aur ale vieții mele. Recomandarea pe care mi-a dat-o atunci, ca profesoară de cînt popular.

— Radioul. Mai precis: compozitorul Vasile Popovici auzindu-mă cîntînd, mi-a propus să mă înscriu la un concurs de radio. Am interpretat „Cîntecul Oltului” și romanța „La umbra nucului bătrîn”. Se pare că am avut succes căci am intrat în programările periodice ale radio-difuziunii.

stantin Tănase și la Ansamblul Ciocirlia.

— Cum ați devenit la rîndu-vă pedagogă?

— Tot Maria Tănase a descoperit anumite talente de educator pe care le aveam. M-a sfătuit să urmez această vocație. Am simțit că astfel îmi fac datoria față de cîntecul poporului nostru, față de comorile lui artistice, nu numai în calitate de interpret, ci și învățîndu-i pe cei mai tineri să iubească valorile folclorului românesc și să devină la rîndul lor propagatori înflăcărați și talentați ai acestuia.

— Nu aveți nostalgia activității de interpret? Interlocuțiunea noastră mă intrupează rîzînd.

— De ce nostalgie? doar cînt și acum! Mențin un contact permanent cu publicul... Înregistrez chiar și în momentul de față, pentru radio o suită de romanțe și cîntece populare. De asemenea mă pregătesc în vederea unui turneu...

Drept mărturie Mia Barbu ne înfățișează mapa discului EPC 912 cuprînzînd romanțele. Am iubit doi ochi albaștri. Te duci și tu, La fereastra casei mele. E prea tîrziu, melodii dintre cele mai iubite.

H. LEREA

MEDALION: MIA BARBU

a constituit o confirmare a unei activități și un nou făgaș deschis activității de educare.

— Ați beneficiat de un climat muzical în familie?

— Într-o măsură, mai precis faptul că tatăl meu cînta la caval. Dar din cei 11 copii cîți eram în casă doar eu am simțit chemarea timpurie a muzicii. Infruntînd greutățile materiale ale oricărui copil dintr-o familie foarte numeroasă de țărani, am reușit totuși să urmez conservatorul.

— Care a fost prima „rampă de lansare” în cariera dv. muzicală?

Anul 1949 mi-a prilejuit două mari satisfacții: ascultîndu-mă, prof. univ. Mihai Pop, directorul Institutului de folclor, a avut cuvinte de căldă apreciere pentru interpretarea cîntecelor mele... Apoi am cunoscut-o pe marea prietenă, de neuitat, Maria Tănase. Am învățat de la ea noblețea de a te consacra artei care împletește dăruire, studiu perseverent, seriozitate, dragoste pentru public. A urmat o perioadă de studiu intens, paralel cu activitatea de interpretă la Teatrul Con-

Un statistician al fenomenului cultural ne-a confirmat, sub girul unei ample anchete întreprinse recent, un fapt pe care, sentimental, îi întuiam de mult: a-nume că romanța se numără printre cele mai îndrăgite genuri ale tuturor vîrstelor. De la această constatare a pornit discuția noastră cu Mia Barbu, una dintre cele mai cunoscute interprete de romanțe și piese muzicale folclorice, în același timp o apreciată pedagogă pentru tinerele generații de cîntăreți.

— Ne amintim că ați fost

CONCURSUL CELE MAI FRUMOASE LEGENDE

Mențiune acordată de revista ALBINA

LEGENDĂ VECHĂ

Legenda pe care v-o povestim s-a petrecut foarte demult. În acea vreme, pe acest pământ umbiau făcătoria de rele, bintuiau ciumele, treceau lăcustele hrăpărete și lacome. În aceste îndepărtate vremi, pe locul unde astăzi se află satul Ucuriș, și mai la deal, înspre răsărit cale de o poștă, unde a existat, până nu de mult, satul Bodi, s-au aflat două familii foarte bogate. O familie Bodean, fondatoare a satului Bodi și o familie Ucurișan, fondatoare a satului Ucuriș. Multă vreme cele două familii au trăit în pace și liniște, și-au lucrat pământurile, au cules roadele pomilor și s-au bucurat, fiecare la locul ei, de lumina soarelui.

Legenda spune că familia Bodean a avut o fată frumoasă. Mulți feciori din Bodi au venit s-o ceară de nevastă, dar nici unul nu era pe placul fetei. Tot legenda spune că pe vremea aceea feciorii familiei Ucurișan nu aveau voie să se însoare cu fete din familia Bodean și nici feciorii familiei Bodean nu se puteau căsători cu fete din familia Ucurișan. În acea vreme din familia Ucurișan s-a ridicat un flăcău mîndru și harnic, voinic și îndrăzneț, pe nume Vila. Acesta, mergînd o dată la coasă, pe valea ce despărțea cele două sate, o văzu pe Uța, fata din Bodi, care dădea apă porumbeilor ce-i ședeau pe umeri și pe brațe. De îndată ce-a văzut-o, ochii și gîndul i-au rămas la fată. Și fata l-a plăcut pe Vila de la prima vedere. Era un flăcău potrivit de statură, cu mersul legănat, cu ochii ageri, iar părul blond îi strălucea în bătaia soarelui. Legea nescriasă, păstrată din moși strămoși, nu le-a îngăduit să-și poată vorbi de dragoste. Vila s-a dus la coasă. Uța a rămas să-și hrănească porumbeii.

Pețitorii veniră lant, dar fata nu-l vroia pe nici unul. Atunci părinții fetei hotărîră, peste voia ei, s-o mărite cu un bătrîn bogat, din Bodi, pe nume Ghiba. Ea s-a împotrivit, dar zadarnic. Veni și ziua nunții. Uța era tare abătută. Despre nunță află și Vila, feciorul din Ucuriș. În seara premergătoare nunții, Vila se duce pe vale s-o întîlnească pe Uța, să-i spună că o iubește și că o vrea de nevastă. Cînd ajunse aproape de casa Uței, văzu mare pregătire. Vila se apropie și, prin perdeaua geamului, zări pe Uța și observă cum o pregăteau fetele de nunță. Uța privea în pămînt, era galbenă ca ceara. Deodată se ridică și deschise geamul.

Atunci îl văzu pe Vila și pentru o clipă rămase mută. Flăcăul întinse brațele și-o chemă. Uța sări geamul și căzu în brațele lui Vila. Amîndoi fugiră pe vale înspre Ucuriș. În același timp, însă, o fată dete de veste că Uța a fost răpită de Vila, flăcăul din Ucuriș. Vestea se răspîndi ca fulgerul și ajunse și la urechile lui Ghiba, care luă de pe masă un cuțit, chemă cîțiva prieteni și porniră în căutarea fugarilor. Uța și Vila se îndepărtară cale de o jumătate de poștă. La o fîntină ce era în vale, unde se adăpau vacile ucurișenilor, Ghiba îi ajunse din urmă. Mișelește, infipse cuțitul în spatele lui

Vila. Uța fu răpită apoi de oamenii lui Ghiba, care porniră spre Bodi. Pe Vila îl lăsară căzut la pămînt, în nesimțire. Cînd se trezi, încercă să se ridice, simți că-l părăsesc puterile, cercă să strige dar nu putu. Singele îl podidi pe nas și pe gură. Pînă la fîntină nu făcu decît doi pași, scoase o găleată cu apă, vru să se spele dar cumpăna îi smulse găleata din mînă și Vila sleit de puteri se prăbuși. Singele lui coloră apa fîntinii în roșu.

Dimineața, cînd sătenii veniră să-și adape vitele, îl găsiră pe Vila mort lîngă fîntina care avea apa roșie. Și azi apa acestei fîntini e tot roșie. De atunci oamenii au numit-o „fîntina de la roșia”.

Uța a blestemat fetele din Bodi să nu mai aibă parte decît de feciori din Ucuriș, iar feciorii din Bodi să nu mai aibă parte decît de fete din Ucuriș. Să piară acest sat și să i se păstreze numai numele. Apoi a scos din sin un cuțit pe care și l-a infipt în inimă.

După acest tragic eveniment se împlini și blestemul Uței. Fetele din Bodi se căsătoriră în Ucuriș. În Bodi nimeni nu-și mai construi case. După mulți ani, satul Bodi se destrămă. Azi, Ucurișul, satul de odinioară, e format din locuitorii celor două sate, într-o nouă așezare.

NICOLAE BOGLUȚ
Ucuriș — Bihor



Desen de DAN BAIȚĂȘU

Pămîntului meu

E-o dragoste care nu piere,
Cu care vii, pe care-o ai,
Ce numai sacrificii cere
Dar tu din fii în fii o dai.

Oțelul nu-i ca ea de tare
Oricît ar strînge și-ar zdrobi.
În loc să doară-atunci cînd doare,
Din întunerice face zi.

Ea taie căi, abate ape,
Te face munte din biet lest.
E fără margini, dar încape
Într-un cuvînt sau într-un gest.

Cu ea, oricît ar fi durerea,
Nu ești nici singur și nici laș,
Rupi lanțuri ce-ți opresc puterea
Și ai puteri de uriaș.

Cu-această dragoste fierbinte,
Pămînt al meu de Feji-Frumoși,
Te cînt de cînd mi-aduc aminte
Și te iubesc din moși-strămoși.

VIRGIL CARIANOPOL

Toamnă caldă

Toamna mea are aripi ruginii
terasa însetată de spuma mustului,
clopotul păsărilor ce pleacă
prin mantia rodului limpezit în

primăveri.

Seara lină, cu burnița pe ochi,
călătoare prin spațiul rămas...
Schelet de șarpe, copac bătrîn
intrat în templul refugiului

cald, în care frunzele mor
pe clanțele ușilor
care nu mai duc nicăieri...
Aud un cîntec fără vîrstă
și apa, cu picioarele lungi,
duce anii sălbatic pe umeri...
Înot, înot ca umbra fluturilor
ascunși în gîaxiile toamnei.
Spălî fruntea cu căldura
iubirilor înjunghiate
pe altarul brumei cristaline
cînd, pe spinarea toamnei

calde, —

pisică vîrgată —
o frunză
mai joacă.

LUDMILA GHÎTESCU

Joc

Juni ciopliți par-că-n gorun,
fete fire de căpșuni,
buie-n briuri, măi, și huiie l
Poalele în volburi suie l

Unu-o joacă-n joc pe una,
codru-n brațe cu furtuna l
Altul draga și-o-nplădie
ca pe-un fulg de păpădie.

Corzile se întefiră,
fulgere-n gurguii resfiră l
Vuie-n sa't voiniciei, crunții,
par-că-și surpă piatra munții l

C. MIU-LERCA

rii mereu în devenire, ca orice istorie, dar mai dramatică și mai pasionantă, fiindcă e istoria neamului meu. Ea stă scrisă în cele nouă turnuri rămase în zidul de incintă care, altădată, măsura 930 de metri. 14 turnuri și-au înălțat odinioară spre soare crestele semețe și puternice, dar timpul le-a învins, mai definitiv decît ar fi făcut-o orice armată.

De la anul durării primei așezări, sau, mai degrabă, de la anul primei atestări, care e 1280 cînd era anumită *Castrum sex*, cetatea sighișoreană a trecut prin încercări singeroase și prin clipe de prosperitate, a înfruntat urgia cotoșăriei și a construit, salvînd și ducînd mai departe ființa ei, ea mai bună și adevărată. Centru meșteșugăresc și comercial la 1376 cetatea adăpostea 19 bresle. Brutari, tăbăcari, pielari, cizmari, rotari, săbieri, curelari, cositorari, dogari, măcelari, croitori acești făuritori de bunuri zilnice au făurit și bogăția și puterea așezării. Cu o mină pe unealtă, cu altă pe armă, cu obrazul încins de dogoarea cuptoarelor și bătut de vîntul rece al meterezelor, așa trebuie să fi trăit, o existență nu prea ușoară, dar îndeplinită cu bărbăție. Spiritul muncii și al dreptății a guvernat acest oraș, bunătatea și fireasca neînduplecare au trebuit să izbindească peste cumplită încercări. S-a pedepsit cu moartea cea mai cumplită crimă — trădarea în virtutea unui drept vechi atestat de cele patru turnuri mici care încununază turnul cu ceas. Ele simbolizau autonomia judiciară a orașului, acel *ius gladii* (dreptul săbiei), simbol pierdut mai tîrziu, în secolul al XVII-lea, ele rămînînd numai prilej de aducere aminte și podoabă.

Mi se pare că trecutul vine spre mine din fiecare boltă, e în aer o vibrație, căci nu se poate să nu fi rămas ceva din popasul trecerii glorioase a lui Mihai Viteazul de la Brașov la Alba Iulia, în zilele cînd visa și împlinea unirea tuturor românilor. Sighișoreni îi-au primit cu flori și cu pine, ca pe un biruitor al primejdiilor neamului.

Stau și acum mărturie pentru încercatele timpuri, dar și pentru neostoită vitalitate, ciudatul Turn al Cositorarilor, cel mai modest al Cizmarilor, masivul și sobrul Turn al Croitorilor, turnurile surorii ale Cojocarilor și Măcelarilor și veghează în deal odihna celor duși, în capătul cimitirului înflorit, Turnul Frînghierilor.

Lîngă crestele lor bătrîne își arată îndrăzneala și zborul în sus turlile cetății industriale de azi, căci Sighișoara înseamnă, în economia țării, centru furnizor de faianță, sticlă și țesături.

Pe scara acoperită, căreia i-am numărat 176 de trepte, trec și acum, ca și odinioară, elevii școlii sus și urcă, la fel ca mine, cei doritori să împărtașească liniștea masivă și misterioasă a Bisericii din Deal. Biserica e una din primele construcții ale orașului și zidurile ei ascund, mute, înțelepciunea a 600 de ani. Și mă întorc iarăși pe scara acoperită și cotesc spre piața Petöffy și mă îndrept spre Turnul Ceasului, așteptînd să fie ora 12 și să bată orologiu mișcîndu-și figurinele colorate, spre fermecarea eternului copil care supraviețuiește în fiecare din noi. Pe urmă, cobor prin marea poartă, trec prin Coridorul femeilor bătrîne, lîngă mine umblă, cu pas neauzit, făptura celor dispărute. Îi iau cu mine așa cum iau cu mine imaginile de basm ale străzilor înguste și multicolore, ale porților cu chingi înfiorate de fier, ale bolților întunecoase și tainice, a istoriei zbuciumate și demne, a întregii Sighișoare, căreia îi mulțumesc. Îi mulțumesc că e așa cum am păstrat-o eu, zugrăvită pe pînză subțire de amintiri, îi mulțumesc că mi-a dat fericirea regăsirii unui vi.

MARILENA VULPE

Imagini sighișorene

Nu știam cum s-o regăsesc. Sighișoara era pentru mine o iubire de adolescență, cei 16 ani ai mei care o văzuseră pentru prima oară, fuseseră fermecați de orașul acesta colorat și blînd, aurit de lumina scurtă dintre dealuri, legănat de zvonul dulce al apelor Tîrnavei.

Dar peste toate temerile mele, prima dimineață sighișoreană, cu zorile ei răcoroase de toamnă tîrzie, mi s-a arătat așa cum o știam și cum o visasem. Era acolo, Sighișoara mea, cu zgomote subțiri și proaspete de dimineață, încălzindu-și la soare zidurile bătrîne și greoaie, înduioșător de greoaie și de naive în ambiția lor care a fost o dată cea a apărării, căci zidurile acestea masive, cu contraforți și ferestre înguste, au adăpostit oamenii de vitregiile dezlănțuite de istorie și de natură.

Am urcat străzile bolovănoase, în trepte inegale și prelungi, spre cetate, spre inima orașului, care și-a răspîndit vitalitatea spre vale, rămînînd încă semeț, în mijlocul așezării. M-a întâmpinat prima

poartă de la Turnul cu Ceas, m-a salutată marea barbacană și i-am recunoscut, fericit, gangurile piezișe și afumate de vreme. Am trecut pe sub turnul care i-a devenit emblemă, apoi pe lîngă biserica minăstirii, zăbovind fermecat, în fața casei venețiene, ca să ajung, mai departe, în liniștea tihnită a Pieții Cetății. Priveam dreptunghiul calm și ordonat al pieții, mărginit de case pastelate și masive și mi se părea că grelele porți vor zvîcni în lături și meseriașii multelor bresle vor năvăli în piață cu șorturile lor de lucru, cu botfori solizi, făcuți să calce pe caldarîmul de piatră mare, că fetele lor vor ieși, gureșe, cu albele lor bonete scrobite, că după ce toți se vor fi dus, fiecare la treburile și la bucuriile lui, vor veni bătrînii, cei din sfatul orașului, să țină aici, ca întotdeauna, priveghiul cel de înțelepciune. Aici s-a hotărît apărarea neatinării cetății și a mindriei sale, aici a fost împărțită dreptatea, cu neînduplecarea minții și cu demnitatea ei. Inima mea simte vibrația unei isto-

ACUPUNCTURA

Una din metodele folosite, cu succes încă din timpuri foarte vechi pentru vindecarea diferitelor boli, este acupunctura. Metoda, foarte simplă, constă în introducerea, într-o anumită parte a corpului, a unui ac foarte fin. Sunt tratate, în felul acesta: bolile cardio-vasculare, gastro-intestinale, bronho-pulmonare, dermatologice, neurologice etc.

Descoperirea acupuncturii — susține legenda — are la bază o simplă întâmplare și datează din milenii al IV-lea î.e.n. Se povestește că, odată un băran chinez s-a vindecat, în mod miraculos, de durerile de cap care îl chinuiau, lovindu-se cu o unealtă de piatră la picior, pe cind lucra la cimp. Despre această întâmplare a aflat împăratul Fu Si, care a descoperit apoi că înțepăturile cu acul de piatră sînt mai puțin dureroase și mai eficiente.

În Occident, acupunctura a apărut mult mai târziu, în secolul al XVII-lea e.n., într-o vreme cînd, în medicina orientală această practică avea, deja, o largă întrebuintare. Însă un interes mai viu pentru acupunctură s-a manifestat la europeni abia începînd cu secolul al XIX-lea, sub influența oamenilor de știință francezi. În secolul nostru (în 1949), a fost organizată „Asociația internațională de acupunctură” care numără astăzi aproape un milion de membri.

Numai pe cale practică, fără vreo idee teoretică la bază, a fost cîștigată o experiență imensă. Este unul din cazurile înfîlțite adesea în medicină, ca și în alte domenii.

Medicii știu unde trebuie făcută puncția pentru a obține efectul dorit, dar nu știu de ce trebuie introdus acul într-un loc sau în altul și se conduc după atlasuri speciale, înlocuite încă în Evul Mediu.

În anul 1297, medicul chinez Wan Wei I a construit două corpuri omenestii de bronz și a făcut în ele 600 de orificii, prin care se indică centrele de acupunctură și cauterizare.

Mai târziu, în timpul dinastiei Luani (1280—1368), medicul Hui Te-pin a mărit numărul punctelor de la 600 la 693, dintre care circa 100 sînt considerate de bază, iar celelalte — secundare.

Firește, s-a încercat nu o dată să fie cercetate punctele de acupunctu-

ră, cu posibilitățile tehnice moderne. Astfel, profesorul coreean Kim Bon Han a publicat în urmă cu cîțiva ani, rezultatele unor cercetări, declarînd că a descoperit anumite „formări” subcutanate, care corespund unor puncte și linii invizibile — așa-zisul sistem „kōn-rack”. Acesta ar fi un al IV-lea sistem al organismului (alături de cel nervos, limfatic și de circulația singelui). Omul de știință coreean susține că tocmai acest sistem transmite excitația dintr-un anumit punct către alte organe interne.

Acoterapeutul sovietic Gh. Novinski a recunoscut și el că în punctele indicate de Kim Bon Han țesutul se deosebește, într-adevăr, de cel din alte zone. Însă presupunerea că există zone speciale, care corespund punctelor și liniilor invizibile, nu s-a confirmat. Specialiștii sovietici consideră că rezultatul puncției se transmite pe căi obișnuite, adică prin intermediul sistemului nervos, către creier, iar de acolo, mai departe, organului respectiv. De ce însă în tratamentul unei boli trebuie introdus acul într-un anumit grup de puncte, care este mecanismul fiecărei influențe — la aceste întrebări oamenii de știință mai au de răspuns, dar s-a constatat că acest tratament are o mare eficacitate. Prof. Vadim Vodratik, de la Institutul de medicină „Gorki”, a întreprins cercetări în 50 de instituții medicale din U.R.S.S., în care s-a introdus tratamentul prin acupunctură, incluzînd un număr de 10 721 de persoane. În 33 la sută din aceste cazuri, s-a observat o vindecare completă; 37 la sută — ameliorare vizibilă; 19 la sută, — oarecare ameliorare și numai 11 la sută — lipsa oricăror rezultate pozitive.

Pentru a ușura aplicarea practică a acupuncturii, specialiștii sovietici au publicat, recent, atlasul minuțios al punctelor pentru înțepături și au creat instrumente, cu ajutorul cărora, în mod automat, pot fi găsite punctele sau locurile pentru acupunctură. În felul acesta, „medicina epocii de piatră — după cum spunea omul de știință german Errieh Stiffater — vine în ajutorul medicinei epocii atomice”.

E. POPA



Tehniciana Florica Stăvrică, de la Institutul de cercetări și proiectări electrotehnice din București, supraveghează instalația de difracție a razelor X. Cu ajutorul acestei instalații se studiază structura cristalină a grafitului.

Inteligența ordinaoarelor

Elevul sau studentul stă în fața unei mașini. Răspunsul la întrebarea ce i se pune este apreciat și notat corespunzător de către mașină. Dacă e bun, se notează ca atare, iar dacă nu, automatul dă indicații: „atenție”, „revedi materia”, „cere sprijinul tovarășului profesor” etc. Astfel de calculatoare electronice, cu diferite denumiri științifice, cărora li se spune însă, în mod curent, „profesor automat” există, de acum, în multe țări. Le putem găsi și la București, Iași, Cluj. Resița și în alte orase din țara noastră. Ele sînt de

un real folos atît profesorilor cît și elevilor și studenților. Există însă și altfel de ordinaoare, dintre care unele fac calcule complicate, altele dirijează circulația ori procesele complicate de activitate în marile industrii sau întreprinderi comerciale. Deosebit de utile s-au dovedit ordinaoarele în dirijarea zborurilor cosmice.

În afară de aceasta, ordinaoarele își găsesc aplicație largă și în alte domenii de activitate ca, de pildă, în combaterea răufăcătorilor. În această direcție, o firmă engleză a construit recent un „ordinator anti-gangster”, un adevărat

paznic care poate recunoaște persoanele ce lucrează într-o anumită instituție, dar declanșează alarma atunci cînd în raza lui de activitate intră o persoană străină.

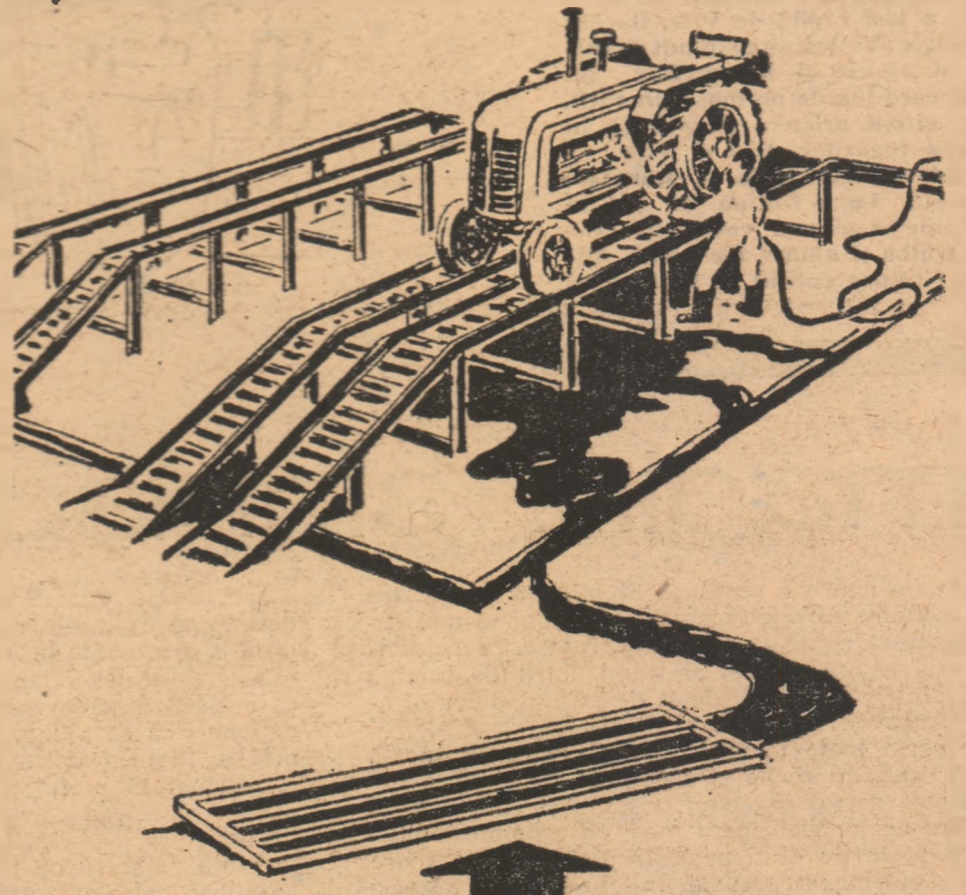
În Franța, Elveția etc. au fost construiți roboți care recomandă clienților mărfurile pe care le pot cumpăra în magazinul în care sînt instalați.

Sînt cîteva exemple, la care dacă adăugăm și faptul că astăzi există ordinaoare electronice care pot pune un diagnostic, fac traduceri dintr-o limbă în alta sau culeg direct, după dictat, un anumit text, ne putem da seama de stadiul la care a ajuns știința și tehnica în acest domeniu de activitate.

S. L.

Ministerul Agriculturii și Silviculturii Inspekția de stat a apelor

**NU evacuați
în cursurile de apă
uleiuri și reziduri
petroliere!**



**FOLOSITI
separatoarele de ulei!**

CALEIDOSCOP ȘTIINȚIFIC

Sculptură de 20 000 de ani

În partea de nord a Afganistanului a fost descoperită o sculptură de mărimea unui ou de găină, reprezentînd un cap de om. Ea a fost executată dintr-o bucată de calcar și datează de peste 20 000 de ani.

Sînt binecunoscute desene de pe stînci din perioada glaciară care

s-au conservat în peșterile din estul Spaniei, din nordul și sudul Africii, dar sculpturi din epoca aceea, care să fi rezistat pînă în zilele noastre sînt foarte rare. În muzeele din lumea întreagă, există în prezent doar cîteva asemenea exemplare.

Consfătuirea matematicienilor

Recent, s-a ținut la Arad o consfătuire a cercetătorilor în matematică din București, Cluj, Timișoara și Arad, condusă de acad. prof. Tiberiu Popoviciu, directorul Institutului de calcul din Cluj. S-a discutat tema: Elemente de calcul numeric și de programare matematică în liceu.

După o documentată examinare a acestei probleme s-a propus celor în drept să se introducă aceste elemente în matematica liceelor.

Profesorul T. Popoviciu spune apoi: „ne-am gîndit să organizăm în acest oraș această consfătuire fiindcă Aradul a fost și este un puternic centru cultural al țării noastre, în care matematica a fost totdeauna la un loc de cinste. Între cele două războaie mondiale s-a desfășurat la liceul „Moise Nicoară” o mișcare matematică ce a fost relevată de multe ori și trăiește încă și azi în amintirea multora”.

ROZALIA
NICHIFOR

Un virus al cancerului

O știre recentă anunță că doi învățați americani, profesorii Marton și Eilber, au reușit să repereze și să vadă la microscopul electronic un virus care ar putea fi vinovat de apariția unei anumite forme de cancer — sarcomul (tumora malignă a țesuturilor conuctive umane). În felul acesta se confirmă o ipoteză mai veche, potrivit căreia cancerul ar fi o boală infecțioasă.

Pînă acum, nu s-a reușit încă să se izoleze virusul, ci a fost doar reperat. Este totuși una dintre cele mai mari descoperiri din ultimii ani, care deschide perspective îmbucurătoare pe drumul spre vindecarea, într-un viitor apropiat, a cancerului, una dintre bolile cele mai curente ale veacului nostru.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

DEZARMAREA

Două sute miliarde de dolari. Aceasta este suma ce se cheltuiește, în prezent, în întreaga lume pentru înarmare. E o sumă fabuloasă, care, dacă ar fi folosită în scopuri economice ori social-culturale, situația în aceste domenii s-ar schimba simțitor în bine în multe țări ale lumii.

Consecvențe politicii lor de pace și înțelegere între popoare, țările socialiste militează activ pentru înfăptuirea dezarmării. Această politică este larg sprijinită și de alte state. Interesul pentru soluționarea acestei probleme rezultă și din faptul că, în ultimele săptămâni ea a concentrat, în mod deosebit, atenția delegaților de la O.N.U. În mod deosebit s-a insistat și se insistă asupra dezarmării nucleare. Pe această linie s-au făcut recomandări pentru suspendarea oricărui fel de experiențe atomice, pentru limitarea stocurilor de arme strategice și chiar pentru lichidarea stocurilor de arme de distrugere în masă. De asemenea, Comitetul pentru problemele politice și de securitate al O.N.U. a adoptat recent, în unanimitate, un proiect de rezoluție privind interzicerea fabricării, perfecționării și stocării de arme chimice și bacteriologice, proiect inițiat de țările socialiste printre care și România.

Convorbirile sovieto-americane de la Helsinki în problema limitării armelor nucleare strategice sînt și ele de natură să trezească speranța popoarelor că se va ajunge la un acord și în această problemă, deosebit de spinoasă prin complexitatea ei.

Dacă la acestea adăugăm și faptul că tratatul de nedisimulare a armelor atomice a fost semnat, pînă acum, de un mare număr de state, printre care U.R.S.S., S.U.A., România, R. F. a Germaniei, avem o imagine despre ceea ce s-a făcut pînă acum pe calea dezarmării. Sînt, ce-i drept, încă multe de înfăptuit pentru ca dezarmarea să devină o realitate. Și, cu cît se va realiza mai devreme acest deziderat major al omenirii, cu atît va fi mai bine pentru generațiile actuale și pentru cele ce vor urma.

EVENIMENTELE DIN ITALIA

De mai multă vreme, în Italia au loc puternice mișcări greviste ale muncitorilor din diferite ramuri in-

dustriale care cer noi contracte de muncă, menite să ducă la îmbunătățirea condițiilor lor de muncă și salarizare. Profund de aceste acțiuni, elemente iresponsabile s-au dedat la acțiuni teroriste, cu scopul bine determinat de a provoca panică și tensiune în rîndul cetățenilor. La Roma și Milano au fost aruncate bombe în urma cărui fapt 14 persoane și-au pierdut viața, iar multe altele au fost rănite.

Aceste acțiuni teroriste nu și-au atins însă scopul urmărit de autorii lor. Dimpotrivă. Efectul a fost cu totul altul. Nu s-a produs nici panică, nici tensiune, ci o indignare puternică a tuturor cetățenilor împotriva atentatorilor.

Referindu-se la situația din Italia, ziarul „L'Unita” scrie: „Problema actuală și urgentă este aceea de a se asigura funcționarea deplină a instituțiilor democratice, de a angaja Parlamentul în soluționarea problemelor de înnoire care se află la ordinea zilei, de a consolida colaborarea și unitatea tuturor forțelor care doresc respectarea și înfăptuirea prevederilor constituției republicane... Din tragedia de la Milano nu se poate ieși mergîndu-se înapoi, ci numai făcînd noi pași înainte pe calea reinnoirii democratice și a progresului social”.

ORIENTUL APROPIAT

În această parte a lumii, situația continuă să rămînă explozivă. Zilnic au loc ciocniri armate între forțele arab-israeliene, fie în aer, fie pe pămînt.

Se fac încercări pentru aplanarea conflictului, pentru rezolvarea lui prin mijloace pașnice. În acest scop au fost reluate, la New York, convorbirile dintre ambasadorii la O.N.U. ai celor patru mari puteri (U.R.S.S., S.U.A., Franța și Marea Britanie). În același timp, agenda diplomatică a marcat în ultima vreme o intensificare a contactelor interarabe la diferite nivele, în vederea proiectatei reuniuni la nivel înalt ce urmează să înceapă la Rabat în ziua de 20 decembrie.

Este o necesitate imperioasă a vremurilor noastre să se găsească, cît mai grabnic, o soluționare echitabilă a conflictului arabo-israelian, pentru a se putea stabili pacea în această zonă a lumii, atît de frământată în ultimii ani.

S. LAZĂR



Vedere din Istanbul — muzeul „Sf. Sofia”

COMORILE BIZANTINE ALE ISTAMBULULUI

Itinerarul marilor călătorii, urmărind pătrunderea tot mai adîncă în istoria și civilizația popoarelor, ale căror taine rămîn încă pe alocuri adevărate enigme, în epoci de mare progres, nu poate fi lipsit de interesul plinar ce-l oferă vizitarea unui oraș cu nume de legendă, cum este Istanbulul. Străvechea așezare de pe țărmurile însorite ale Bosforului și ale Mării Marmara, frescă policromă a lumii orientale și occidentale, ce poartă feeria unui trecut încărcat de ani și lumină, de secole și civilizații, este unul din cele mai frumoase orașe ale lumii. Unic în felul său, orașul este deopotrivă un amestec de farmec și poezie, desprins parcă din lumea celor „O mie și una de nopți”.

Cînd în anul de grație 330 e.n. capitala imperiului roman s-a mutat aici, atunci se naștea o Nouă Romă, o Romă bizantină, care vreme de secole avea să pună în umbră orașul de pe malurile Tibului, dar căruia îi va păstra și mai departe o vie amintire. Bogatei și vechii tradiții i-a urmat, pe urcusul vremii, o altă tradiție nouă, elenică, plină de vioiciune, de prospețime. Atunci s-a născut celebra artă bizantină, realizată prin contopirea tradițiilor elenistice cu numeroase elemente artistice create în Egipt și Asia Mică. De la egipteni, a preluat gustul pentru decorația policromă, meșteșugul mozaicului și tradiția portretului, de la siriieni numeroasele forme iconografice, iar din Asia Mică stilul construcției cupolelor. Folosindu-se mozaicul ca sistem specific în ornamentație și pictură murală, îndeplinind același rol ca și faianța în arta persană colorată, arta bizantină se făcea tot mai bine cunoscută cu tendințele ei specifice spre măreție și lux, spre frumusețe și grandoare.

Inaugurarea Noii Rome s-a făcut cu un deosebit fast. Au avut loc mari și impresionante serbări, unde n-au lipsit, după cum era obiceiul, nici cursele de cai desfășurate pe marele hipodrom. Din porunca împăratului Constantin au fost înălțate construcții impunătoare. Au fost construite piețe largi, spațioase, ce se încadrau perfect în somptuosul peisaj arhitectonic. Unul dintre acestea — Forumul lui Constantin — a fost organizat anume în cinstea împăratului. În mijlocul ei a fost ridicată o înaltă coloană din bronz, care în vîrf purta o emblemă, simbolizînd bogăția orașului și a imperiului.

Din vremuri stăvechi, Constantinopolul își etala astfel o putere magnifică, al cărei coeficient se măsura prin bogăție și măreție. Poate, pentru aceste motive, la începutul secolului al XII-lea, Robert de Clari avea să noteze în scrierile sale că „două treimi din bogăția lumii se află în Constantinopol și o treime împrăștiată în lume”. În această perioadă își face apariția o artă vie, impresionantă. Spre deosebire de Armenia și Asia Mică, unde era la modă sistemul construcțiilor cu piatră, în Imperiul Bizantin edificiile erau realizate din cărămidă, din ziduri groase, anume făcute spre a sprijini uriașele cupole.

Pe una din cele șapte coline pe care

se desfășoară panoramic Istanbulul, se înalță, maestuos, celebrul monument „Sfînta Sofia” (Aya Sofia). În acest locaș sînt pictați numeroși împărați îmbrăcați în purpură și aur, avînd în mînă sceptrul imperial ca simbol al puterii și măririi, iar pe cap purtînd diademă strălucitoare, din perle și pietre prețioase. Acest edificiu, admirabilă frescă a genului umane, a fost construit în timpul domniei împăratului Iustinian în anii 532 și 537 și refăcută în perioada 558—562.

La ridicarea acestei splendori a artei bizantine au muncit timp de cinci ani de zile 10.000 de oameni, iar în ziua tirnosirii monumentului — 27 decembrie 537 — împăratul Iustinian avea să exclame plin de mîndrie: „O, Solomon, te-am întrecut!”.

Edificiul se sprijină pe 107 coloane puternice, iar cupola sa își arcuiește trupul grațios la o înălțime de 55 m de sol. Privind această boltă gigantică ai senzația de a întîlni acolo un ocean al imensității, un loc de interferență a timpului cu spațiul, a secolelor cu marile cuceriri pe planul artelor. Se păstrează aici mozaicuri din aur, făcute încă din secolul al VIII-lea oglîndind chipurile împăraților Constantin și Iustinian. Timpanele celor opt porți monumentale sînt acoperite, de asemenea, de mozaicuri de aur.

ORAȘELE LUMII

În interiorul cetății celor șapte turnuri („yedikule”) a fost construită în anul 330 o mare poartă aurită, avînd forma unui arc de triumf. Prin acest element arhitectonic se urmărea, după modelul vechii Rome, eternizarea marilor fapte ale împăraților. De altfel, dintre cele trei treceri, partea din mijloc a porții era rezervată exclusiv împăratului.

Pe locul vechiului hipodrom bizantin, în apropiere de moschea lui Suleiman Ahmed, a fost ridicat în anul 390 un obelisc în cinstea lui Theodosie I. Acesta provine din templul de la Karnak construit în 1471 î.e.n. din ordinul lui Tutmes al III-lea. Basorelieful, care păstrează caracteristicile stilului bizantin, îl reprezintă pe Theodosie I. asistînd la solemnitatea ridicării acestui edificiu; partea sa superioară este ornată cu frumoase hieroglife egiptene.

Plină de interes este și Columna lui Arcadius (403 e.n.). Prin acest monument, împăratul a ținut să consfințească victoriile lui Theodosie I obținute în luptele contra goților și vizigoților.

Se mai păstrează din vechiul Constantinopol o vastă rețea de apeducte construite în secolul VI, în timpul domniei împăratului Iustinian, prin munca istovitoare și plină de incertitudinile vieții a mii și mii de sclavi. Impresionează, lângă masivul edificiu al primăriei, interesantul palat bizantin, cu coloane bogat ornamentate.

Alături de aceste monumente de artă bizantină un interes aparte oferă și acele vestigii ce amintesc de paginile emoționante dintr-o istorie vie și captivantă scrisă cîndva despre faima capitalei imperiului bizantin. Dintre acestea, rețin atenția rămășițele zidurilor orașului-capitală, acel faimos brîu de apărare construit de Theodosie al II-lea, care este o veritabilă încremîntare a timpului coborît din epoci de glorie.

Monumentele de artă și vestigiile trecutului, care se mai păstrează și astăzi în Istanbul, amintesc cu emoție de capitala aceluia venerabil imperiu care peste un mileniu a perpetuat în Mediterana Orientală tradiția creatoare a genului greco-roman fertilizată în mod fericit de influența civilizațiilor siriene, armeană și arabă, într-o sinteză unică, marcată pentru totdeauna de acvila bicefală bizantină.

ROMEO CREȚU

JUCÎND LA LOZ ÎN PLIC

Puteți câștiga imediat autoturisme de diferite mărci și capacități și premii în bani.

LA SERIILE OBÎȘNUITE (3 lei)

20 000 lei
10 000 lei
5 000 lei
2 000 lei
1 000 lei ș.a.



LA SERIILE SPECIALE (6 lei)

Autoturisme:
„DACIA 1100”
„MOSKVICI 408”
„SKODA 1000 M.B.”
„TRABANT 601” ș.a.

SIMPLU, PRACTIC ȘI AVANTAJOS : LOZ ÎN PLIC !

PARIS: MUZEUL DE ARTĂ MODERNĂ

În centrul Parisului, în apropierea binecunoscutului turn Eiffel cu o înălțime de 300 m și în imediata vecinătate a Palatului Chaillot, se înalță monumentală construcție numită „Palais de New York”. Aici, în spațioasele săli, a fost instituit în 1947 Muzeul de artă modernă. Consecrat școlilor moderne de pictură, sculptură și artă decorativă, acest muzeu cuprinde lucrările cele mai îndrăznețe din punct de vedere al concepției artistice, reprezentînd o veritabilă galerie mondială de avangardă în domeniul artelor plastice.

În sălile de jos ale muzeului, l-am întîlnit, emoționat și entuziasmat pe românul Brâncuși, marele sculptor care a dăruit lumii întregi un curent nou, durabil, fiind apreciat de critica internațională drept întemeietor al sculpturii moderne... De fapt, m-am întîlnit cu atelierul lui, cu mobila simplă, cu bogata colecție de lucrări a sculptorului,

în piatră, bronz și oțel, totul înglobat într-o aripă a muzeului de artă modernă, oferind mulțimii de vizitatori o originală atmosferă de lucru, intimă și artistică a lui Brâncuși.

În afara pieselor de valoare artistică excepțională, Foca, Somnul, Cocos, Pasărea măiastră, etc. descoperim și lucrările originale, de primă concepție a Coloanei infinite, și a Mesei tăcerii... Dar lucrul care emoționează vizitatorul român, stîrnind curiozitatea celui străin, este prezența unor elemente de interior de casă țărănească, gorjană: o sobă de lut, ceaunul de mămăligă într-o vatră albă, un pat simplu, o ușă despărțind atelierul de odaia de lucru și odihnă, cioplită în lemn. Deși a trăit în mijlocul Parisului frământat de evenimente, idei și contraste, Brâncuși a rămas român pînă la moarte.

I. TEO

ALBINA pag. a 7-a

TRAVERSAREA ATLANTICULUI

Ziaristul american Bob Manry este redactor la un ziar din Cleveland. Născut la Landour, la 2500 m altitudine, în munții Himalaia, el visează de mic copil expediții marine. Au mai trecut și alții, singuri, Atlanticul, dar Bob Manry și-a ales traseul cel mai dificil și a realizat traversarea în 78 zile în ambarcațiunea cea mai mică, de numai patru metri lungime. Este o performanță.

Bob Manry a plecat singur, pe Tinkerbell, vas cumpărat de el, cu 6 ani în urmă, și care avea atunci o vechime de 30 de ani. Singur, în garajul său, l-a adaptat pentru navigația pe mare, făcându-i o punte nouă și o cabină.

În călătoriile de plastic pentru filme, și-a pus alimente condensate și deshidratate, precum și apă potabilă, care-l asigurau pentru 90 de zile. Și-a luat medicamente de prim ajutor, două costume de navigație, două aparate fotografice, film, un sextant, câteva hărți, un aparat de radio-emisie, o armonică și două romane. La bord, nu și-a luat motor, ci două vîșle, dintre care una a fost ruptă de un val, după două treimi de drum.

Iată programul zilnic: dimineața, se scula la ora 5. După ce-și dădea cu puțină apă pe față și stabilea poziția vasului își încălzea micul dejun pe un reou, folosind drept combustibil pastile de alcool. Naviza pînă la ora 12, cînd, cu ajutorul soarelui, verifica

încă o dată poziția vasului. La prînz, minca tablete de ciocolată, fructe uscate, cu predilecție alune prăjite. După masă, naviga pînă ce se însera. Cînd se întuneca, arunca ancora flotantă și se culca. N-a avut timp să citească nici o pagină din cărțile pe care i le dăduse soția sa. N-a emis nici un SOS, deși a trecut prin momente de primejdie. A căzut în mare de șase ori, de șase ori luat de valuri uriașe. L-a salvat coarda care-l lega de vas. În a cincea zi, vîntul i-a stricat cirna. Abia după două zile de derivă, făcîndu-se vreme bună, a izbutit s-o repare.

A cunoscut fenomenul halucinației. „O dată, povestește Bob Manry, am avut impresia că marea era în pantă, ca o scară. Altă dată, îmi inchipuiam că un asasin se găsea în cabină cu fiul meu. Deseori, credeam că soția mea este de față și mă pomeneam că vorbesc cu ea. Dar, cînd mă îndreptam spre ea să-i cer ceai, ea dispărea dintr-o dată”.

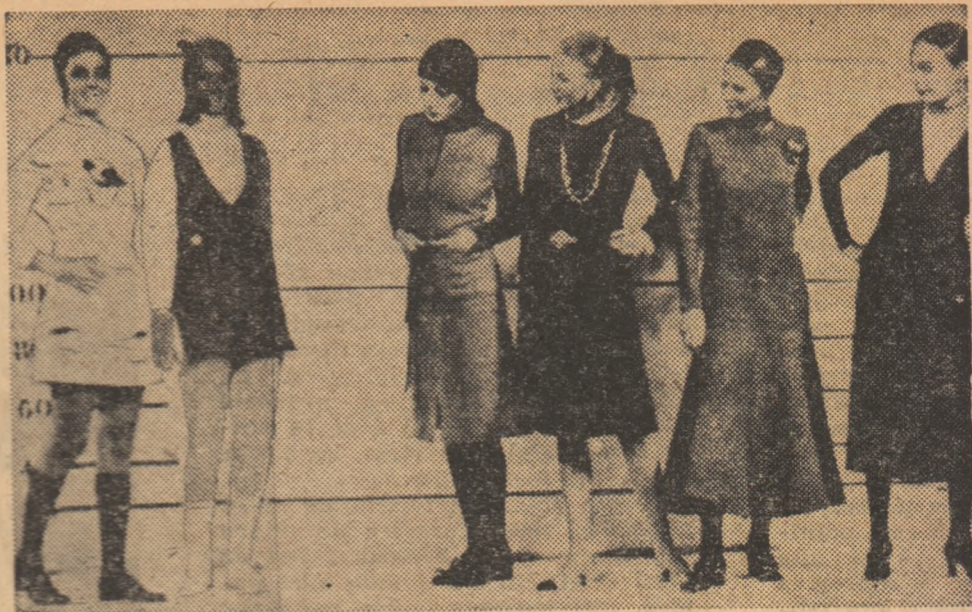
Acum, Bob Manry s-a întors la gazetărie, iar Tinkerbell se odihnește într-un muzeu din Washington.

PAUL TEODORESCU

PRIETENII OAMENILOR

Sînt numeroase cazurile în care închinăm o parte din afecțiunea noastră unor animale ce ni s-au dovedit devotate — cîini, pisici sau cai. Mai sînt însă și excepții.

Cel mai bun cunoscător al vieții lupilor, spaniolul Felix Fuente, ține pe lingă casa cîteva lupi. În același timp, directorul grădinii zoologice din Drayton (Anglia) are o altă preferință — s-a împrietenit cu un frumos exemplar de crocodil, pe care l-a crescut de mic și cu care se înțelege de minune atît pe uscat cît și în apă, unde obișnuiesc să inoate alături.



SCARA
MODEI
ÎN

1970

MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN

SUS, ÎNTR-O CABANĂ MICĂ

Din dorința de a cunoaște frumuseți încă necercetate ale naturii, privirea multor turiști se îndreaptă spre trasee mai puțin „clasice”; uneori spre munți mai scunzi dar nu mai puțin atractivi. Așa sînt și munții Coziei, situați pe latura nordică a Carpaților meridionali, acolo unde Oltul se zbugăie printre stînci ca să-și

croiască drum spre bătrînul Danubiu.

Situată la altitudinea de 1570 m. într-o pitorească poiană dintr-o șan din imediata apropiere a vîrfului (1664 m.), cabana Cozia — mai puțin cunoscută, fiind construită mai recent — oferă cazare pentru circa 30 de turiști. Privită din apropiere, culmea Coziei prezintă ca un munte extrem de interesant, cu pante foarte înclinate și cu zone stîncoase. Cea mai spectaculoasă porțiune este „creasta foarfecii”, un conglomerat de stînci terminat în ace și muchii ascuțiți.

Menționăm, cu titlu de curiozitate, că numele vîrfului Cozia după care a fost denumit întreg masivul, defileul ca și cabana, ar proveni din limba turcă (cozi = nucă) deoarece turcii ce urcau pe Valea Oltului după prădăciuni, au văzut la poalele munților livezi întinse cu nuci; fie din slavonă (cozi = capre negre sau domestice), caprele fiind răspîndite în această zonă. Localnicii mai numesc vîrful Ciuha Mare sau Ciuha Neamțului (ciuhă = un vîrf proeminent). În 1916, după lupte grele, nemții au reușit să străpungă trecătoarea de la Cîineni instalînd pe vîrfurile Cozia o baterie de tunuri ce amenințau orașul Rîmniceu-Vilcea. De aici explicația toponimică a celei de a treia denumiri.

● ● FELURITE ● ● ● ●

● S-a calculat că furtunile de putere medie, la care se mai adaugă puterea fulgerelor și a picăturilor de ploaie, au o energie egală cu aceea a 5-6 bombe atomice. Și totuși preferăm o furtună...

● Vîndut dintr-o herghelie din regiunea Uralsk și transportat cu tremul la Kiev, un cal a reușit să fugă îndreptîndu-se spre est. După vreo trei săptămîni, calul s-a întors la herghelia sa, aflată la 1500 km depărtare de Kiev.

● Printre exponatele muzeului de ceasuri din Wuppertal (R. F. a Germaniei) se află și un ceșuleț închis într-o cutiuță metalică de forma unei cîreșe. Ceasul a fost făcut în anul 1780.

● Sculptorul în lemn Laslo Kis din orașul Nadkanij (Ungaria) a făurit o pipă uriașă ce cîntărește peste 1 kilogram. Pentru a umple această pipă e nevoie de 500 gr. de tutun.

● Apele golfului Sagami, aflat la sud-vest de Tokio, sînt luminate cu reflecție puternică pînă la adîncimea de 100 m. În felul acesta, biologii japonezi speră să momescă bancurile de pește.

Confort



CITEVA RECORDURI

James Simpson, un pianist în vîrstă de 28 de ani din Irlanda, se mindrește cu titlul de campion al pianului. Pentru a binemerita acest titlu, el a cîntat la pian fără întreruperi 97 de ore. Apoi, epuizat, a adormit pe pian.

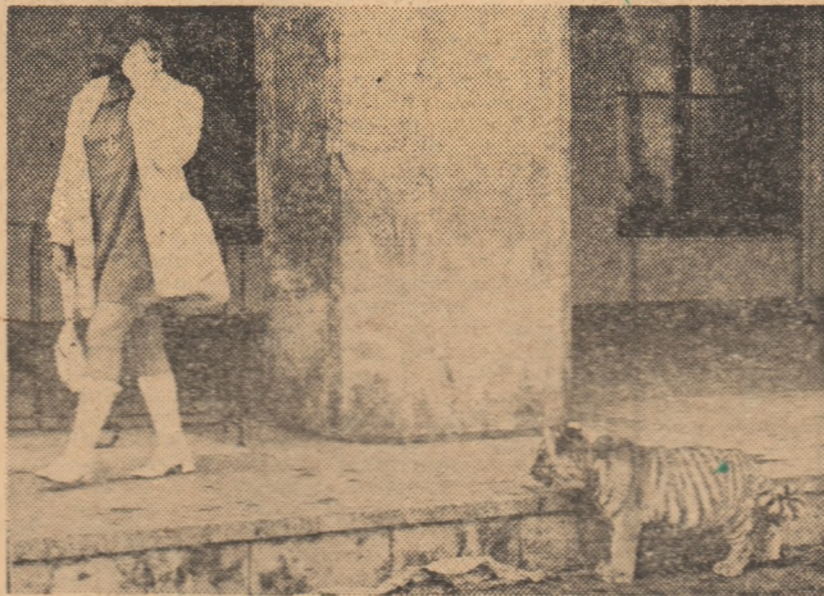
Nu aceeași dispoziție pentru somn a avut-o englezul Tilney deși a stat culcat timp de trei ore pe un divan. Recordul său a fost totuși omologat... Am uitat să vă spunem că în divan erau înfipte șiruri de cure. Trebuie să recunoaștem că lui Tilney nu i-a fost prea comod.

Un polonez, Ianusz Wecsorek, în vîrstă de 62 de ani este și el amator de obiecte cu vîrf ascuțit. Numai că el nu le folosește pentru „odihnă” ci pentru colecție. Pînă acum a reușit să adune 100 000 de ace cu gămălie dintre care cel mai vechi datează de acum 2500 de ani.

Fiecare cu pasiunea lui! Dacă Ianusz preferă acele, Jean Luc Oillaux din Redon (Franța) s-a dovedit mare amator de ouă. În urma unui pariu, a reușit să înghită trei duzini de ouă în 17 minute și 4 secunde. Nu vă sfătuiți să-i urmați exemplul. S-ar putea să urmeze o... papară din partea medicului.

PRIMELE DANSURI ROMĂNEȘTI

Primele dansuri populare românești — așa cum sînt cunoscute azi — au apărut din vremuri străvechi, dar mărturii scrise despre ele există doar din secolul al XVI-lea, unele fiind rămase de la diferiți călători străini care ne-au vizitat țara. Cel mai important document în care sînt prezentate numeroase dansuri populare românești este „Descrierea Moldovei” de Dimitrie Cantemir.



Dresoarea Elena Jiga la plimbare prin București.

Foto: EMIL ZERONIAN

SPECIALIȘTI, CADRE TEHNICE, LUCRĂTORI DIN AGRICULTURĂ ȘI SILVICULTURĂ!

Reînnoiți-vă abonamentele pe anul 1970 la revista

„AGRICULTURA”

Săptămînal de știință și practică agro-silvică editat de Ministerul Agriculturii și Silviculturii și Uniunea Sindicatelor din întreprinderile și instituțiile agricole și silvice.

Abonamentele se pot face la toate oficiile și agențiile poștale, la factorii poștali și difuzorii procentuali.

Costul unui abonament este de 13 lei pe trimestru, 26 lei pe semestru și 52 lei pe an.

Preferăm abonamentele pe termen lung!

CINE IUBEȘTE FLORILE



Un om plin de sinceritate răspunde în jurul lui o aromă care-l caracterizează, îl simți, îl ghicești, tot sufletul, tot caracterul se arată pe fața sa, în ochii săi.

MARC AURELIU

O rubrică de consecvență ținută ne înlesnește cunoașterea în prim plan a unor personalități din lumea științei și culturii, a unor personalități din viața de toate zilele. Pentru că în societatea noastră socialistă viața de toate zilele creează și pune în valoare adevărate personalități. Acest adevăr ni l-a înfățișat echipa de reportaj care a realizat un medalion al Mariei Zidaru, președinta cooperativei agricole de producție din Păulești. Calitățile prim-planului izvorăsc din caracterul acestei femei, prima președintă de cooperativă agricolă din țară, femeie înzestrată cu o deosebită tenacitate și cu o emoționantă sensibilitate.

Drept motto, medalionul a avut cuvintele Mariei Zidaru: „Cel mai satisfăcător lucru din viața unui om este să fie ridicat la rangul de om”. Și viața ei, ilustrată de secvențele filmate, ne-a dovedit că a binemeritat această satisfacție.

Obiectivul aparatului ne-a purtat prin Păulești pornind de la cel de odinioară, rămas în actualitate doar printr-o casă devenită muzeu și pînă la sediul cooperativei agricole rămas în tristă amintire ca reședință moșierească.

Maria Zidaru ni s-a destăinuit. A deschis cartea amară a trecutului din care a evocat momentul cînd a venit în Păulești, avînd 16 ani și s-a angajat ca servitoare la moșier. Și a mai evocat o zguduitoare secvență de viață: sinuciderea Corneliiei, sora ei, care s-a aruncat în Someș spre a scăpa de represaliile cu care o amenința moșiereasa pentru „vina” că și-a îngăduit la cei 13 ani ai ei la număr, să ia din resturile mesei un deget de miere.

Maria Zidaru ni s-a destăinuit. A deschis cartea de aur a prezentului și ne-a vorbit despre oameni, mereu despre oamenii care de 20 de ani o realegă președintă a cooperativei agricole și de cinci legislații — deputată în Marea Adunare Națională.

Spunea: „cine iubește florile nu poate să fie om rău”. Și am văzut la Păulești puzderie de flori.

A. CROITORU